relatief jonge experts tegen hun vakgebied aankijken. In de tweede plaats voor sociologen, om te zien hoe aan een toch wat vage opdracht vorm is gegeven. Nu één van de conclusies luidt dat hydrologie gezien kan worden als een interdisciplinaire wetenschap, is het jammer dat er niet vanaf het begin interdisciplinair is gewerkt. «Hydrology 2020» is kortom goed werk, uitstekend werk zelfs, maar het blijft door een hydrologisch wc-rolletje de wereld beschouwen. Daar is op zich niets mis mee – sterker nog, het was de 'opdracht' die de groep meekreeg en op uitstekende wijze heeft uitgevoerd – maar het blijft behelpen om maatschappelijk echt verder te komen. In een wereld waar je ogen tekort komt, is het zonde om met één oog door een wc-rolletje te blijven kijken.

Het lijkt mij goed wanneer de IAHS de conclusies nu naar een hoger plan brengt. Vat ze samen en breng ze onder de aandacht. In zijn voorwoord schrijft de voorzitter dat het boek slechts aan het denken moet zetten. Daarmee wordt het vele werk tekort gedaan. De aanbevelingen in het boek gaan verder. De vraag is echter aan wie de aanbevelingen worden gedaan. Wat gebeurt er nu met de constatering dat de communicatie tussen de wetenschappers en de beleidsmakers dient te worden verbeterd? Het boek zal naar verwachting vooral binnen hydrologische kringen ter kennis worden genomen – de vraag is dan ook of er een follow-up aan zal worden gegeven, en op welke wijze. Men constateert problemen, maar de oplossingen worden niet altijd gegeven. Dat was ook niet de opdracht van de werkgroep. Echt nieuwe inzichten levert het boek niet, maar nieuw is wel dat vanuit de hydrologische wetenschap wordt gesignaleerd dat de communicatie met het beleid niet optimaal is. Dat is een goed begin.

Samenvattend is het boek een prettig overzicht met ideeën die aan het denken zetten. Als dat de bedoeling was (en dat schrijft de voorzitter ons), is het zeer geslaagd. Het is fijn en goed dat een vereniging af en toe eens kijkt waar we nu allemaal mee bezig zijn, en of het ergens op slaat. Veel conclusies zouden ter harte moeten worden genomen. De beste stuurlui staan aan wal. Kom dus uit het water, en praat eens met ze.

Michael van der Valk

An Inconvenient Truth
The planetary emergency of global warming and what we can do about it
door: Al Gore, paperback, 2006, 328 pag, Rodale Books, ISBN: 1594865671.

Nederlandstalige editie:
Een ongemakkelijke waarheid
Het gevaar van het broeikaseffect en wat we eraan kunnen doen
door: Al Gore; paperback, 2006, 328 pag, Meulenhoff, Amsterdam, € 25,00, ISBN 90-290-7867-7.

"It may come as a surprise to many if not most Americans that a political system such as we have today, one that has produced a troubled government blinded by sand kicked-up chasing phantom weapon systems and whirling dervishes around the shifting dunes of the Middle East, when it is not squinting to focus on the genital status of married couples, can at times produce individuals with clear vision and intelligent priorities. One of these surprises is Al Gore", aldus een Amerikaanse journalist.*

Stel, er is een onderwerp dat u na aan het hart ligt, en waarvoor u grote aantallen mensen in beweging wilt brengen. Dan ligt

* Lees ook het stukje van een andere journalist, in The New Yorker: http://www.newyorker.com/printables/talk/060424ta_talk_remnick.

een publiciteitscampagne voor de hand. En waar vinden publiciteitscampagnes uitgebreider plaats dan tijdens de presidentsverkiezingen in de VS? Het is dan ook aardig om te zien hoe Al Gore – die in 2000 de meerderheid van de stemmen van de Amerikaanse bevolking kreeg, maar vervolgens geen president mocht worden – zich thans inzet voor een oplossing voor één van de grote (milieu)problemen van deze tijd: klimaatverandering. Al Gore is een begenadigd spreker, en hierdoor, samen met zijn staat van dienst en charisma, een ideale campagneleider. Senator James Inhofe, voorzitter van het Senate Environment Committee van de VS, zei onlangs "Global warming is the greatest hoax ever perpetrated on the American people". Voor dit soort mensen heeft Gore, die de afgelopen decennia lezing na lezing heeft gehouden over klimaatverandering, zijn lezingen omgezet in de ultieme multimediapresentatie: een film, «An Inconvenient Truth». Als Inhofe zijn werk serieus neemt gaat hij op zijn minst naar de film.

De film is goed, maar weinig spannend voor wie een beetje op de hoogte is van de problematiek. Ik zie de film vooral als een middel van Gore om zijn boodschap exponentieel breder te verspreiden. De campagne wordt ook ondersteund door een boek, dat in feite een papieren versie is van de lezingen van Gore, en van de film. Het boek had in eerste instantie een Amerikaanse doelgroep, en dat merk je als je het leest. Het leest Amerikaans, net als bijvoorbeeld managementhandboeken waarin beroemde leiders van grote concerns hun ervaringen hebben opgeschreven, steevast hun hele familie erbij halen, en de onder maritale en paternale omstandigheden opgedane ervaringen gebruiken voor hun meer publieke werkzaamheden.

Is het boek bij uitstek geschikt voor de Amerikaanse markt, ook in Nederland zal het het goed doen. Het is namelijk aantrekkelijk vormgegeven, met veel plaatjes, heldere uitleg van klimaatsystemen, voorbeelden, herhalingen aan de hand van metaforen. Zo wordt de campagne om verwarring te zaaien over het bestaan van een broeikaseffect of klimaatverandering geïllustreerd door een verhaal over de zuster van Al Gore, die aan longkanker overleed. Hierbij zien we een advertentie van een sigarettenfabrikant, die meldt dat meer artsen dat ene merk roken dan enig ander merk.

Al Gore maakt van veel overtuigingstechnieken gebruik. Zo zien we veel citaten:

- "It ain't what you don't know that gets you into trouble. It's what you know for sure that just ain't so." (Mark Twain)
- "The era of procrastination, of half mea sures, of soothing and baffling expedience of delays, is coming to a close. In its place we are entering a period of consequences." (Winston Churchill)
- "The maps of the world will have to be redrawn." (Sir David King)

De argumenten van Al Gore zijn soms wat kort door de bocht – het verdwijnen van The Snows of Kilimanjaro heeft naar verluidt weinig met de opwarming ter plekke te maken (er is geen opwarming waargenomen, maar wel minder neerslag) – maar, zoals hij het zelf zegt, "if you connect the

Vadret da Tschierva (CH) in 1910 en in 2001.

Rhonegletscher met Hotel Belvédère (CH) in 1906 en 2003.

Vadret da Roseg (CH) in 1949 en in 2003.

Ghiacciaio dell Adamello (I) in 1880 en in 2003.

Alle foto's: Gesellschaft für ökologische Forschung.

Al Gore tijdens een toespraak op Earth Day (22 april), 1997. Foto: Callie Shell.

dots" krijg je een verontrustend beeld. De voormalig vice-president van de VS verwijst als een der weinigen óók naar de werkelijke oorzaak van problemen: overbevolking. «An Inconvenient Truth» heeft geen index, geen inhoudsopgave, en geen hoofdstukken. Dat is ook wel eens prettig. Het boek bevat eigenlijk maar één verhaal, en dat is het risico van klimaatverandering ("broeikaseffect", staat op de omslag; 'antropogene opwarming' wordt er bedoeld), en wat eraan te doen.

«An Inconvenient Truth» is ook geschikt voor menig schoonmoeder, al was het maar vanwege de vele foto's ook van Al Gore zelf. Het boek wordt afgesloten door een groot aantal tips voor wie er zelf wat aan wil doen. De tips komen ook in de film voor, maar tijdens de aftiteling, en zijn grotendeels alweer vergeten bij het verlaten van de bioscoop. Koop dus vooral ook het boek.

Het bezoek van Al Gore aan Nederland heeft inmiddels al enig politiek effect opgeleverd. Zie bijvoorbeeld de brief die minister-president Balkenende en de Britse premier Blair aan de huidige voorzitter van de EU zonden – op ons verzoek door het Ministerie van Algemene Zaken verstrekt. U kunt hem vinden op de website van de NHV: www.nhvsite.info.

Michael R. van der Valk